

รายชื่อวารสารทั้งหมด

พบวารสารทั้งหมด 1237 รายการ

*ท่านสามารถดูรายละเอียดของแต่ละวารสารได้โดยคลิกที่ชื่อของวารสาร

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี							
ISSN	E-ISSN	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	TCI I กลุ่มที่	สาขา	เว็บไซต์	หมายเหตุ
2286-7139	-	วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	Udon Thani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences	2	Social Sciences	https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsudru	

ที่ อว ๐๖๒๒.๗/๒๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

เรียน นางสาวนภลัย บุญทิม

ตามที่ ท่านได้ส่งบทความเรื่อง **“ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์”** เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการได้รับบทความดังกล่าวและได้ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว โดยจะดำเนินการตีพิมพ์บทความของท่านลงในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕) ซึ่งบทความของท่านจะถูกเผยแพร่ในรูปแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.tci-thaijo.org/index.php/hsudru

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม จำรัสพันธุ์)

บรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ - ๔๒๒๑ - ๑๐๔๐ ต่อ ๑๗๐๒

โทรสาร ๐ - ๔๒๒๔ - ๑๕๘๖

บทความวิจัย

- อุปสรรคในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 175
อารี ภาวสุทธิพิศุทธิ์ และ นนระ ชัยพร

- ผลของการทำงานซ้ำต่อการพัฒนาการของความสามารถด้านวัจนปฏิบัติของนักศึกษาวิทยาลัยชาวไทย ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ 191
รัตนา วาหะวัฒนะ และ จอมรัฐ พัฒนศร

บทความวิชาการ

- สถานะของ “วิชาชีพครู” ในปัจจุบัน 209
ณรัตน์ พิพิธกุล, นันทภูมิ เกษลา, ลินดา จันทะชิด, วันวิสา บ่อมประสิทธิ์, อรุณา เชษฐา และ พงศธร สุกัญญา

- ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของคนวัยเยาว์ในยุคดิจิทัล 221
วิทยา ยางกลาง, ยุทธนา ไชยกุล และ ปิยะดา สมบัติวัฒนา

- นโยบายสาธารณะกับการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมของไทย 237
วิชญพงษ์ สงวนสงฆ์, เทวีศรี นิธิรัตน์, วรเดช จันทรรักษ์ และ อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

64 ถ.พหลโยธิน ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์: 042-211040 ต่อ 1702 โทรสาร: 042-241586

เว็บไซต์: <http://rdi.udru.ac.th>

www.tci-thaijo.org/index.php/hsudru

อีเมล: hsjournal@udru.ac.th

วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udon Thani Rajabhat University
Journal of Humanities and Social Sciences

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2565 Vol.11 No.1 January – June 2022

ISSN 2286-7139

บทความวิจัย

- ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าชิ้นหัตถ์แต่งตีนก้นในจังหวัดเพชรบูรณ์ 1
นภลัย บุญทิพย์

- การปรับตัวดนตรีไทย กรณีศึกษา ครูไชยยะ ทางมีศรี 19
เบญจา กัญญา, เจตตรา ลอยลม, เมืองมนต์ เขียวสีทอง, สราวุฒิ พิงอินทร์, อนุสรณ์ คดีเวียง และ กัทธะ กิมเคียง

- ศึกษาความสามารถในการได้มาซึ่งการเรียนรู้ออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้น กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 37
วนิดา พรมเขต

- การวิเคราะห์อาชญากรรมในวรรณกรรม 55
อภิรัตน์ วงศ์กิตติพร

- การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 73
นันทิยาภรณ์ ผาเนต และ สัจธรรม พรทวีกุล

- การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์รายวิชาการออกแบบและวิเคราะห์ระบบสารสนเทศสำหรับธุรกิจ บนอุปกรณ์สมาร์ตโฟนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ 89
นวลรัตน์ วัฒนา

- การพัฒนาศักยภาพการสื่อสารเชิงอวัจนภาษาของนิสิต 105
รณยุทธ เอื้อไธรัตน์

- จากคัมภีร์เต๋าเต๋อจิงสู่การเมืองที่รองรับความหลากหลาย 123
กาญจนา สิริสิทธิ์มหาชน

- กระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาทะเลบัวแดง หนองหานกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี 139
วินัย มีแสง, หวานใจ หล้าพรม, ณัฏฐนันท์ สุวรรณวงศ์ และ เอร่าวัน เป้าทอง

- การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแบบผสมผสานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาชีพช่างเชื่อม สำหรับนักศึกษา ครูช่างอุตสาหกรรม 155
กรรณภ วรหาญ, นิรุติ ถึงนาค และ ชมพูนุท เมฆเมืองทอง

ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์
COST AND RETURN OF HUA-DANG-TEEN-GAN SARONG FABRIC
IN PHETCHABUN PROVINCE

นภลัย บุญทิม^{*}
Napalai Boontim

สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
Department of Accounting, Faculty of Management Science, Phetchabun Rajabhat University

Received: 15 June 2021

Accepted: 25 March 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) ศึกษากระบวนการทอผ้าขึ้น (2) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผ้าขึ้นโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มทอผ้าใน อ.หล่มสัก และ อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์ จำนวน 6 กลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า (1) ขึ้นหัวแดงตีนก่าน ประกอบด้วย หัวขึ้น ตัวขึ้น และตีนขึ้น วัสดุที่ใช้ในการทอมีทั้งไหม ด้ายประดิษฐ์ และ ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม สำหรับกระบวนการทอ แบ่งเป็น หัวขึ้น เป็นส่วนที่อยู่บนสุดส่วนใหญ่นิยมใช้การมัดย้อม โดยพื้นเป็นสีแดง กลายเป็นสีขาว ส่วนตัวขึ้น ถือเป็นส่วนที่สำคัญเพราะต้องใช้วิธีการมัดหมี่และนำไปย้อมขึ้น 1 ผืน จะมัดหมี่จำนวน 7-12 ลาย จากนั้นนำไปทอจนเกิดลวดลาย และตีนขึ้น เป็นส่วนที่อยู่ล่างสุดของขึ้น เป็นการทอผ้าลายขวาง และใช้โทนสีเดียวกับตัวขึ้น (2) ขึ้นไหมมีต้นทุนมากที่สุดเฉลี่ยต่อผืนเท่ากับ 1,490.97 บาท โดยต้นทุนส่วนใหญ่เกิดจากค่าเส้นไหมและค่าแรงงานในการมัดย้อมและทอ (3) ขึ้นไหมมีกำไรเฉลี่ยต่อผืนเท่ากับ 1,009.03 บาท อีกทั้งยังมีอัตราผลตอบแทนต่อยอดขายร้อยละ 40.36 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.68 เท่า และมีระยะเวลา

^{*} ผู้ประสานงาน: นภลัย บุญทิม

อีเมล: napalai_b@pcru.ac.th

คืนทุน 5 เดือน โดยชิ้นหัวแดงตีนก่านไหมได้รับผลตอบแทนสูงที่สุด และคืนทุนเร็วที่สุด จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจผ้าทอถือเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าลงทุน

คำสำคัญ: ต้นทุน, ผลตอบแทน, ชิ้นหัวแดงตีนก่าน

Abstract

The research objectives are: (1) to study the process of weaving sarong fabrics. (2) to study cost and return of sarong fabrics. This study used a structured interview to collect data from woven fabric Group at Lom Sak and Lom Kao district in Phetchabun, in a total of 6 groups.

The result of study found: (1) Hua-Dang-Teen-Gan Sarong contains Hua-Sin, Tua-Sin, Teen-Sin. The materials consisted of weaving thread of silk, artificial yarn, artificial yarn and silk. The process of weaving sarong is divided into Hua-Sin which was the top part of sarong, commonly used to tie-dyeing that the fabric was red and the pattern was white. Tua-Sin was the important middle part of sarong used mudmee method and bring to dye. Tua-sin had 7-12 patterns of mudmee and wove it into patterns. Teen-Sin was at the bottom part of sarong with horizontal stripes and had the same color as Tua-Sin. (2) Silk sarong had the highest cost which the average per piece was 1,409.90 baht. Most of the costs were due to silk thread and weaving wage. (3) The average profit of silk sarong was 1,009.03 baht, the profit margin was 40.36%, the benefit-cost ratio was at 1.68 times and the payback period of 5 months. Hua-Dang-Teen-Gan silk sarong received the highest return and payback as soon as possible. From the cost and return analysis, it was found the textile fabric business was another business worth investing in.

Keywords: Cost, Return, Hua-Dang-Teen-Gan Sarong

บทนำ

จังหวัดเพชรบูรณ์มีกลุ่มคนที่เรียกตนเองว่า “ไทหล่ม” อยู่อาศัยอย่างหนาแน่นในบริเวณพื้นที่ตอนบนของจังหวัด ได้แก่ อำเภอหล่มสัก และอำเภอหล่มเก่า วัฒนธรรมไทหล่มถือเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งมีประวัติและพัฒนาการของบ้านเมืองที่มีมาอย่างยาวนานหลายร้อยปี ผู้คนในถิ่นนี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งด้านภาษา ประเพณี ความเชื่อ และการแต่งกาย โดยเฉพาะเอกลักษณ์อันโดดเด่นในการนุ่งขึ้นของสตรีชาวไทหล่ม (ธัญญาคำมี, 2561) ซึ่งมีรากฐานมาจากวัฒนธรรมล้านช้าง มีชินชนิดหนึ่งที่มีลักษณะโดดเด่นถือเป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นเป็นที่รู้จักกันในนาม “ชินหมี่คั่นน้อย” หรือ “ชินหัวแดงตีนก่าน” (พิพิธภักดิ์หล่มศักดิ์ (ไทหล่ม), 2561) ปัจจุบันจังหวัดได้มีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ชินหัวแดงตีนก่านเป็นที่รู้จักมากขึ้น เพื่อช่วยอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ให้คงอยู่ต่อไป ส่งผลให้ปริมาณความต้องการซื้อมีมากขึ้นด้วย ดังนั้นการทอผ้าชินหัวแดงตีนก่านได้เปลี่ยนวิถีสตรีชาวไทหล่มจากการทอเพื่อใช้ภายในครัวเรือนมาเป็นการทอเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์มากขึ้น และส่งผลให้เกิดการรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มทอผ้าในชุมชนต่าง ๆ เกิดการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน อีกทั้งยังสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนดีขึ้น หลังจากการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกพบปัญหาทางด้านบัญชีค่อนข้างมาก เนื่องจากไม่ได้มีการรวบรวมและจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย จึงไม่สามารถคำนวณต้นทุนผ้าขึ้นได้ การกำหนดราคาขายเป็นการตั้งขึ้นตามราคาของผ้าชนิดอื่น ๆ อีกทั้งยังส่งผลให้ไม่สามารถทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริง ทางกลุ่มจึงเล็งเห็นความสำคัญของการรวบรวมข้อมูลทางด้านบัญชี การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาขายที่เหมาะสม และการทราบถึงผลการดำเนินงานของกลุ่มก็เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินกิจการในอนาคต

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผ้าชินหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นงานวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัย เรื่อง การเพิ่มมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองในจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อสื่อสารอัตลักษณ์สู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์ กระบวนการวิจัยดังกล่าวก็เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการทอผ้า ต้นทุนซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายในการทอผ้า และเพื่อทราบรายได้จากการจำหน่าย กำไรขาดทุนของกลุ่ม โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะช่วยให้กิจการของกลุ่มทอผ้า สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผน การบริหารต้นทุน การจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการทอ การกำหนดราคาขาย

ผ้าขึ้นที่เหมาะสม และทราบถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งยังสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและสร้างความแข็งแกร่งในการแข่งขันสำหรับธุรกิจประเภทสิ่งทอทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านในจังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประธานกลุ่มทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน จำนวน 6 กลุ่ม แบ่งเป็น ใน อ.หล่มสัก ได้แก่ กลุ่มทอผ้าไทหล่มบ้านห้วย, กลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านดิว และกลุ่มทอผ้ากึ่งกระตูกบ้านวังร่อง ส่วนใน อ.หล่มเก่า ได้แก่ กลุ่มทอผ้าบ้านอีเล็ด, กลุ่มทอผ้าวัดศรีฐานวังบาล และกลุ่มทอผ้าบ้านภูผักไผ่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และเลือกคำถามที่มีค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.8 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ส่วนที่ 2 : กระบวนการทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ส่วนที่ 3 : ต้นทุนการทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ส่วนที่ 4 : รายได้จากการจำหน่ายผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ส่วนที่ 5 : ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านใน อ.หล่มสัก และ อ.หล่มเก่า เกี่ยวกับองค์ประกอบ ลวดลาย วิธีการทอ ต้นทุน และรายได้จากการจำหน่ายผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากหนังสือ บทความ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน ประวัติความเป็นมา ลักษณะของผ้า วิธีการทอ การวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องนั้นสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

4.2 ต้นทุนและผลตอบแทนใช้การคำนวณหาต้นทุนรวมและต้นทุนเฉลี่ยต่อผืน รายได้จากการจำหน่าย กำไรสุทธิ ระยะเวลาคืนทุน อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Profit Margin) และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลของกลุ่มทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

กลุ่มทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านทั้ง 6 กลุ่ม ส่วนใหญ่สมาชิกมีประสบการณ์ทอผ้ามากกว่า 40 ปีขึ้นไป และได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เส้นด้ายที่ใช้ในการทอ ได้แก่ ไหม ด้ายประดิษฐ์ และด้ายประดิษฐ์ผสมไหม

2. กระบวนการทอผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ขึ้นหัวแดงตีนก่าน หรือขึ้นหมี่คั่นน้อย ถือเป็นขึ้นที่มีลักษณะโดดเด่นและเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทหล่ม มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ หัวขึ้น ตัวขึ้น และตีนขึ้น

2.1 หัวขึ้น เป็นส่วนที่มีสีแดงและอยู่บนสุดของขึ้น สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ หัวขึ้นมัดย้อม และหัวขึ้นคั่นขิดลาย

ภาพที่ 1 หัวขึ้นมัดย้อม (ซ้าย) และหัวขึ้นคั่นขิดลาย (ขวา)

2.2 ตัวขึ้น ถือเป็นส่วนสำคัญของขึ้น เนื่องจากการมัดหมี่เพื่อให้เกิดลวดลายต่าง ๆ สำหรับการวางลวดลายของผ้าขึ้น 1 ห้อง จะประกอบไปด้วย หมี่ใหญ่ หมี่รอง หมี่เล็ก และขึ้นด้วยการทอพื้นสีต่าง ๆ หรือข้ออ้อย หรือก่อม

หมี่ใหญ่

หมี่เล็ก

หมี่รอง

หมี่เล็ก

หมี่ใหญ่

ภาพที่ 2 ส่วนประกอบของหมี่ 1 ห้อง

2.2.1 ลายหลัก เป็นลวดลายที่พบบนขึ้นทั้งใน อ.หล่มสัก และ อ.หล่มเก่า ซึ่งมีทั้งหมด 9 ลาย ได้แก่ ลายปราสาทผึ้ง ลายนาคร ลายหงส์หรือเส้าหลา ลายขอ ลายขาเป๋ย ลายเอี้ย ลายตุ้ม ลายกระเบื้องคว่ำกระเบื้องหงาย (เพียงคว่ำเพียงหงาย) และลายหมากจับ

2.2.2 ลายผสม เป็นการนำลวดลายหลักมาโอบแดง หรือนำมาผสมผสานกันจนเกิดเป็นลายใหม่ เช่น ปราสาทผึ้งโอบแดง ลายนาครอบมงกุฏ ลายขอ 2 หาง ลายเอี้ยผสมดอกจิก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีลวดลายเฉพาะที่จะปรากฏบนผ้าขึ้นของแต่ละอำเภอเท่านั้น เช่น ลายอกแมงมุม จะเป็นลวดลายที่พบในเขต อ.หล่มสัก และลายดอกแก้ว จะเป็นลวดลายที่พบในเขต อ.หล่มเก่า

ลายปราสาทผึ้ง

ลายขอ

ลายขาเป๋

ลายหงส์/เสาหลัก

ลายตุ้ม

ลายนาค

ลายกระเบื้องคว่ำกระเบื้องหงาย

ลายหมากจับ

ลายเอี้ยะ

ภาพที่ 3 ลวดลายบนตัวขึ้นหัวแดงดินก่าน

2.2.3 ขั้นตอนในการทอตัวขึ้น มีกระบวนการ ดังนี้

1) การมัดหมี่ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการทอผ้า ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 5-10 วัน

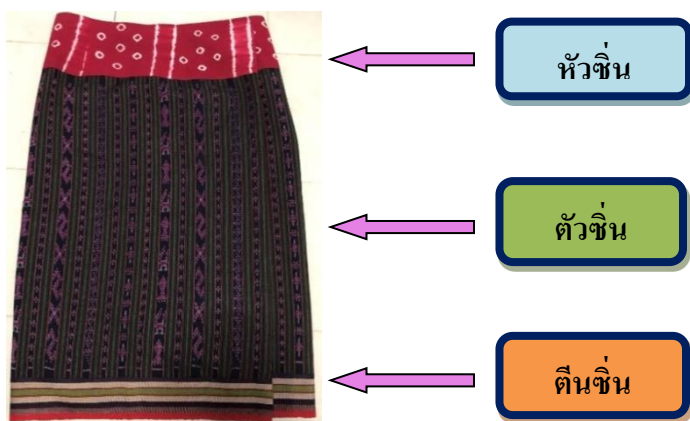
2) การย้อมเส้นไหมหรือด้ายประดิษฐ์จะใช้สีเคมีในการย้อม สีเคมีที่ใช้มีราคาขายส่งของละ 5 บาท ราคาขายปลีกของละ 7 บาท

3) การทอตัวขึ้นนั้นใช้เวลาทอประมาณ 2-3 วันต่อผืน โดย 1 ผืนจะมีความยาว 1.80 เมตร การขึ้นเส้นยืนครั้งหนึ่งจะทอตัวขึ้นได้ประมาณ 13-14 ผืน

2.3 ดินขึ้น (ก่าน) เป็นการทอผ้าลายขวาง ใช้สีพื้นเป็นสีเดียวกับตัวขึ้น และสลับสีด้ายด้วยสีสนสไสหรือสีเดียวกับลายมัดหมี่เพื่อให้เข้ากับตัวขึ้น

ภาพที่ 4 ดินขึ้น

ภาพที่ 5 ซิ่นหัวแดงตีนกำน

3. ต้นทุนในการทอผ้าซิ่นหัวแดงตีนกำน

แบ่งตามองค์ประกอบของผ้าซิ่น คือ หัวซิ่น ตัวซิ่น และตีนซิ่น โดยแต่ละองค์ประกอบจะจำแนกตามวัสดุในการทอ ได้แก่ ไหม และด้ายประดิษฐ์ สำหรับผลการคำนวณต้นทุนสามารถแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนรวม และต้นทุนต่อผืน (1 ผืน มีความยาวเท่ากับ 1.80 เมตร) ดังนี้

3.1 หัวซิ่น มี 2 ลักษณะ คือ หัวมัดย้อม และหัวคันขิดลาย ปัจจุบันกลุ่มทอผ้านิยมผลิตหัวซิ่นมัดย้อมจำหน่ายมากกว่าหัวขิด ดังนั้น ในการคำนวณต้นทุนจะอธิบายเพียงหัวซิ่นมัดย้อมเท่านั้น โดยจำแนกตามวัสดุในการทอ ประกอบด้วย ไหม และด้ายประดิษฐ์ สำหรับองค์ประกอบของต้นทุน คือ (1) วัตถุดิบ ได้แก่ ไหมดิบสีขาว ด้ายประดิษฐ์ และสีย้อมเคมี (2) ค่าแรงงาน ได้แก่ ค่ามัดย้อม ค่าย้อม และค่าทอผ้า (3) ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ สำหรับการทอหัวซิ่น 1 เครือ จะได้หัวซิ่นโดยเฉลี่ยประมาณ 44 ผืน ซึ่งสามารถแสดงต้นทุนรวมและต้นทุนต่อผืนได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ต้นทุนในการทอหัวซิ่นมัดย้อมโดยเฉลี่ย

ประเภทวัสดุที่ใช้ในการทอ	ต้นทุนการทอหัวซิ่นมัดย้อม (บาท)	
	ต้นทุนรวม	ต้นทุนต่อผืน
1. ไหม	5,555	126.25
2. ด้ายประดิษฐ์	3,430	77.95

จากตารางที่ 1 พบว่า ต้นทุนในการทอหัวชิ้นมัดย้อม เมื่อจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการทอ แสดงให้เห็นว่า หัวชิ้นใหม่มีต้นทุนรวม เท่ากับ 5,555 บาท และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 126.25 บาท ซึ่งต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าไหมดิบ และหัวชิ้นประเภทด้ายประดิษฐ์ มีต้นทุนรวม เท่ากับ 3,430 บาท และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 77.95 บาท ซึ่งต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าด้ายประดิษฐ์

3.2 ตัวชิ้น ต้นทุนของตัวชิ้นเมื่อจำแนกตามวัสดุในการทอ ประกอบด้วย ไหม ด้ายประดิษฐ์ และด้ายประดิษฐ์ผสมไหม มีองค์ประกอบของต้นทุน คือ (1) วัตถุดิบ ได้แก่ ไหมดิบสีขาว ด้ายประดิษฐ์สีขาว และสีต่าง ๆ เช่น สีนํ้าเงิน สีม่วง และสีย้อมเคมี (2) ค่าแรงงาน ได้แก่ ค่ามัดและย้อม และค่าทอผ้า (3) ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ สำหรับการทอตัวชิ้นในการขึ้นด้ายยืน 1 เครือ จะสามารถทอได้เฉลี่ยประมาณ 13 ผืน โดยสามารถแสดงต้นทุนรวม และต้นทุนต่อผืนจำแนกตามวัสดุการทอได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ต้นทุนในการทอตัวชิ้นโดยเฉลี่ย

ประเภทวัสดุที่ใช้ในการทอ	ต้นทุนการทอหัวชิ้นมัดย้อม (บาท)	
	ต้นทุนรวม	ต้นทุนต่อผืน
1. ไหม	16,210	1,246.92
2. ด้ายประดิษฐ์	7,916	608.92
3. ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม	9,336	718.15

จากตารางที่ 2 พบว่า ต้นทุนในการทอตัวชิ้นโดยเฉลี่ย เมื่อจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการทอ แสดงให้เห็นว่า ตัวชิ้นใหม่มีต้นทุนรวม เท่ากับ 16,210 บาท ต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 1,246.92 บาท ส่วนตัวชิ้นชนิดด้ายประดิษฐ์มีต้นทุนรวม เท่ากับ 7,916 บาท ต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 608.92 บาท และตัวชิ้นด้ายประดิษฐ์ผสมไหมมีต้นทุนรวม 9,336 บาท ต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 718.15 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่จะเกิดจากค่าไหม และค่าแรงในการทอ โดยเฉพาะชิ้นใหม่ ค่าแรงในการทอจะสูงที่สุดเนื่องจากทอยากกว่าด้ายประดิษฐ์

3.3 ตีนชิ้น ต้นทุนของตีนชิ้นเมื่อจำแนกตามวัสดุในการทอ ประกอบด้วย ไหม และด้ายประดิษฐ์ มีองค์ประกอบของต้นทุน คือ (1) วัตถุดิบ ได้แก่ ไหมดิบสีขาว ด้ายประดิษฐ์ สีต่าง ๆ เช่น สีนํ้าเงิน สีม่วง และสีย้อมเคมี (2) ค่าแรงงาน ได้แก่ ค่าย้อม และค่าทอผ้า

(3) ค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ สำหรับการทอดตัวขึ้นในการขึ้นด้ายยืน 1 เครือ จะสามารถทอดได้เฉลี่ยประมาณ 48 ผืน โดยสามารถแสดงต้นทุนรวมและต้นทุนต่อผืนจำแนกตามวัสดุการทอดได้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ต้นทุนในการทอดขึ้นโดยเฉลี่ย

ประเภทวัสดุที่ใช้ในการทอด	ต้นทุนการทอดหัวขึ้นมัดย้อม (บาท)	
	ต้นทุนรวม	ต้นทุนต่อผืน
1. ไหม	5,655	117.81
2. ด้ายประดิษฐ์	3,920	81.67

จากตารางที่ 3 พบว่า ต้นทุนในการทอดขึ้นโดยเฉลี่ย เมื่อจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการทอด แสดงให้เห็นว่า ตีนขึ้นใหม่มีต้นทุนรวม เท่ากับ 5,655 บาท ต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 117.81 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าไหมดิบ และตีนขึ้นด้ายประดิษฐ์มีต้นทุนรวมเท่ากับ 3,920 บาท ต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 81.67 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าแรงในการทอด

4. ผลตอบแทนจากการจำหน่ายผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่าน

ประกอบด้วย ยอดขาย และกำไร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัสดุในการทอดซึ่งได้แก่ ไหม ด้ายประดิษฐ์ และด้ายประดิษฐ์ผสมไหม โดยสามารถแสดงแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

4.1 กำไรจากการจำหน่ายขึ้นหัวแดงตีนก่าน ผู้ทอดหรือผู้จำหน่ายจะขายในลักษณะแยกชิ้นกล่าวคือ หัวขึ้น ตัวขึ้น และตีนขึ้น ซึ่งเป็นราคาแยกตามส่วนต่าง ๆ ซึ่งลูกค้าจะต้องนำไปเย็บเองมีเพียงกลุ่มทอดผ้าวัดศรีฐานวังบาล จะดำเนินการเย็บพร้อมนุ่งสำหรับจำหน่ายไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว 1 เดือนจะขายขึ้นได้กลุ่มละประมาณ 10 ผืน ดังนั้น สามารถอธิบายผลกำไรจากการจำหน่ายขึ้นหัวแดงตีนก่านโดยเฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามวัสดุในการทอดได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4 ผลกำไรจากการจำหน่ายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ไหม) โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (ผืน)	ราคา	ยอดขาย	ต้นทุนรวม	กำไร	กำไรต่อผืน
1. หัวขึ้น	10	300	3,000	1,262.50	1,737.50	173.75
2. ตัวขึ้น	10	2,000	20,000	12,469.20	7,530.80	753.08
3. ดินขึ้น	10	200	2,000	1,178	822	82.20
รวม			25,000	14,909.70	10,090.30	1,009.03

จากตารางที่ 4 พบว่า ปริมาณขายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ไหม) โดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 10 ผืน มีผลกำไรเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น 10,090.30 บาท และกำไรต่อผืน เท่ากับ 1,009.03 บาท แบ่งเป็น หัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 1,737.50 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 173.75 บาท ตัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 7,530.80 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 753.08 บาท และดินขึ้นมีกำไร เท่ากับ 822 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 82.22 บาท

ตารางที่ 5 ผลกำไรจากการจำหน่ายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ด้ายประดิษฐ์) โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (ผืน)	ราคา	ยอดขาย	ต้นทุนรวม	กำไร	กำไรต่อผืน
1. หัวขึ้น	10	200	2,000	779.50	1,220.50	122.05
2. ตัวขึ้น	10	700	7,000	6,089.20	910.80	91.08
3. ดินขึ้น	10	100	1,000	816.70	183.30	18.33
รวม			10,000	7,685.40	2,314.60	231.46

จากตารางที่ 5 พบว่า ปริมาณขายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ด้ายประดิษฐ์) โดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 10 ผืนมีผลกำไรเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น 2,314.60 บาท และกำไรต่อผืน เท่ากับ 231.46 บาท แบ่งเป็น หัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 1,220.50 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 122.05 บาท ตัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 910.80 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 91.08 บาท และดินขึ้นมีกำไร 183.30 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 18.33 บาท

ตารางที่ 6 ผลกำไรจากการจำหน่ายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม) โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (ผืน)	ราคา	ยอดขาย	ต้นทุนรวม	กำไร	กำไรต่อผืน
1. หัวขึ้น	10	200	2,000	779.50	1,220.50	122.05
2. ตัวขึ้น	10	800	8,000	7,181.50	818.50	81.85
3. ดิ้นขึ้น	10	100	1,000	816.70	183.30	18.33
รวม			11,000	8,777.70	2,222.30	222.23

จากตารางที่ 6 พบว่า ปริมาณขายชิ้นหัวแดงดินก่าน (ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม) โดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 10 ผืนมีผลกำไรเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น 2,222.30 บาท และกำไรต่อผืน เท่ากับ 222.23 บาท แบ่งเป็นหัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 1,220.50 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 122.05 บาท ตัวขึ้นมีกำไร เท่ากับ 818.50 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 81.85 บาท และดิ้นขึ้นมีกำไร เท่ากับ 183.30 บาท กำไรต่อผืน เท่ากับ 18.33 บาท

สำหรับกลุ่มทอผ้าวัดศรีฐานวังบาล อำเภอหล่มเก่า ส่วนใหญ่จะขายเป็นชิ้นสำเร็จ กล่าวคือ จะทำการตัดเย็บชิ้นให้พร้อมใส่ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มมีผู้ที่สามารถตัดเย็บผ้าชิ้นสำเร็จได้ โดยสามารถแสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์กำไรได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลกำไรจากการจำหน่ายชิ้นสำเร็จรูป (ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม) โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ปริมาณ	ราคา	ยอดขาย	ต้นทุนขึ้น	ค่าเย็บ	ต้นทุนรวม	กำไร	กำไรต่อผืน
10 ผืน	1,500	15,000	8,777.70	3,000	11,777.70	3,222.30	322.23

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มที่นำผ้าชิ้นตัวแดงดินก่านมาเย็บให้เป็นชิ้นสำเร็จรูปนั้นมี ยอดขาย 15,000 บาท มีต้นทุนรวม 11,770.70 บาท มีกำไรเฉลี่ยรวมทั้งสิ้น 3,222.30 บาท และมีกำไรต่อผืน 322.23 บาท

4.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทน จากข้อมูลค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนในการทอผ้าขึ้น รายได้จากการจำหน่ายชิ้น กำไร(ขาดทุน) และข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Development Bank) ประมาณร้อยละ 7 (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย,

2563) ซึ่งเป็นธนาคารที่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใช้เป็นแหล่งเงินทุน ดังนั้น อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Profit Margin) จวระยะเวลาคืนทุน (PB) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) โดยจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการทอ ได้แก่ ไหม ด้าย ประดิษฐ์ ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ผลตอบแทนของชิ้นหัวแดงตีนก่าน

ประเภทวัสดุที่ใช้ในการทอ	ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)	อัตราผลตอบแทน ต่อยอดขาย (Profit Margin)	อัตราผลตอบแทน ต่อต้นทุน (B/C ratio)
1. ไหม	6 เดือน	40.36%	1.68
2. ด้ายประดิษฐ์	13 เดือน	23.15%	1.30
3. ด้ายประดิษฐ์ผสมไหม	9 เดือน	21.48%	1.27

จากตารางที่ 8 การวิเคราะห์ผลตอบแทน พบว่า ชิ้นหัวแดงตีนก่านประเภทไหม มีระยะเวลาคืนทุนเร็วที่สุดซึ่งใช้ระยะเวลาเพียง 6 เดือน ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย สูงที่สุดร้อยละ 40.36 และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.68 ซึ่งมีความมากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่า การจำหน่ายชิ้นหัวแดงตีนก่านประเภทไหมคุ้มค่ากับการลงทุนมากที่สุด

5. ปัญหาเกี่ยวกับผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่าน ในอำเภอหล่มสัก และอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ข้อกล่าวหาหรือข้อห้ามในการนุ่งชิ้นหัวแดงตีนก่าน ชิ้นก็คือผ้านุ่ง กล่าวคือ ไม่ควรนำไปทำอย่างอื่น เช่น ไม่ควรนำหัวชิ้นมาทำเป็นผ้าเป้ียงหรือผ้าสไบ ไม่ควรนำตีนชิ้น มาตกแต่งเสื้อผ้า และไม่นำชิ้นไปตัดเป็นเสื้อเพื่อสวมใส่ เป็นต้น

5.2 ปัญหาที่พบในการทอชิ้นหัวแดงตีนก่าน

5.2.1 ปริมาณผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่านไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า เนื่องจากผู้ทอผ้าส่วนใหญ่มีเป็นผู้สูงอายุ อีกทั้ง กระบวนการมัดหมี่ ย้อม และทอใช้ระยะเวลานาน

5.2.2 ขาดกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีสนใจในการทอผ้าทอชิ้นหัวแดงตีนก่าน

5.2.3 ราคาผ้าและไหมมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

1. ผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่านมีหลายราคาขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ในการทอ ถ้าเป็นด้ายประดิษฐ์ราคาจะถูกกว่าไหม เนื่องจากเส้นไหมมีราคาค่อนข้างสูง ผ้าชิ้นหนึ่งผืนมีกระบวนการหลายขั้นตอน เช่น มัดหมี่ ย้อมสี การทอ เป็นต้น จึงใช้เวลาในการผลิตค่อนข้างนาน ทำให้ต้องขายราคาสูง ประมาณ 1,000–2,500 บาท หากเป็นผ้าชิ้นไหมราคาจะค่อนข้างสูง หากเป็นผ้าชิ้นจากด้ายประดิษฐ์ราคาก็ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับวรรณมา โชคบันดาลสุข, กุลยา อนุโลก และ วรลักษณ์ ทองประยูร (2558) ที่กล่าวว่า ผ้าที่ทำจากด้ายประดิษฐ์สามารถจำหน่ายได้ในราคาถูก เนื่องจากต้นทุนค่าด้ายประดิษฐ์ต่ำกว่าไหม นอกจากทางกลุ่มจะนำต้นทุนค่าเส้นไหมและเส้นด้ายมาเป็นตัวกำหนดราคาขายแล้วนั้น กลุ่มยังใช้แนวทางในการกำหนดราคาขายตามคู่แข่งหรือกลุ่มทอผ้าประเภทอื่น โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าราคาขายนั้นครอบคลุมต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน แสดงให้เห็นว่า ราคาขายในปัจจุบันส่งผลให้ทางกลุ่มมีกำไรทุกผลิตภัณฑ์แตกต่างกันไป ดังนั้น หากกลุ่มต้องการปรับราคาขายในอนาคตอาจจะต้องนำแนวคิดการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนมาเป็นแนวทางในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของกลุ่มต่อไป

2. ปัจจุบันขึ้นราคาเส้นไหมและด้ายประดิษฐ์มีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของผ้าชิ้นที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พิสุทธิ ศรีมนิสวัสดิ์, วรรณภา ประนาเส, ณัฐริกา ลุงไธสง, พรพิมล ตงทอง, สุพัตรา รักการศิลป์ และ ผกามาต มุลวันดี (2561) ที่กล่าวไว้ว่า ต้นทุนส่วนใหญ่จากการทอผ้าชิ้นตีนแดงด้วยเส้นด้ายประดิษฐ์มาจากค่าหมี่ หากราคาค่าหมี่สูงก็จะส่งผลให้ต้นทุนสูงตามไปด้วย ในขณะที่สภาวะทางเศรษฐกิจแบบนี้การปรับราคาขายเพิ่มขึ้นนั้นคงเป็นไปได้ยาก หากมีการขึ้นราคาอาจส่งผลต่อยอดขายที่ลดจำนวนลงได้ ดังนั้น กลุ่มทอผ้าใน อ.หล่มสัก และ อ.หล่มเก่า ควรมีการรวมตัวกันเพื่อสร้างเครือข่ายทางธุรกิจในการจัดซื้อวัสดุทอผ้า ได้แก่ ไหม ด้ายประดิษฐ์ และสีย้อมผ้า โดยการสั่งร่วมกันทีละมาก ๆ ส่งผลให้ต้นทุนในการสั่งซื้อลดลง ซึ่งสอดคล้องกับบุษชรา พิงวิริยะ (2557) ที่กล่าวว่า การจัดซื้อวัตถุดิบในปริมาณมากๆ จะทำให้ได้ราคาต้นทุนที่ต่ำ ลง นอกจากนี้ยังช่วยให้กลุ่มสามารถต่อรองราคาส่งได้ อีกทั้งยังช่วยลดค่าขนส่งในการสั่งซื้ออีกด้วย ถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับการลดต้นทุนในการจัดซื้อวัสดุทอผ้าของกลุ่มได้

3. การทอผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่าน มีส่วนประกอบของต้นทุน ได้แก่ (1) วัตถุดิบประกอบด้วย ไหม ด้ายประดิษฐ์ สีย้อมเคมี (2) ค่าแรง ประกอบด้วย ค่ามัดหมี่และย้อม

ค่าแรงการทอ (3) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) พบว่า ผ้าชิ้นทั้ง 3 ชนิด มีค่ามากกว่า 1 แสดงให้เห็นว่า การทอผ้าชิ้นเพื่อการจำหน่ายของกลุ่มนั้น มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ วีรพันธ์ พาวดี (2558) ที่กล่าวไว้ว่า การผลิตผ้าทอและผลิตภัณฑ์จากผ้าทอนับเป็นธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรและมีจำนวนเงินลงทุนไม่สูงนัก นอกจากนี้ผลกำไรจากการจำหน่ายผ้าชิ้น เมื่อจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการทอ พบว่า ชิ้นประเภทไหมมีกำไรมากกว่าวัสดุชนิดอื่น ๆ ส่งผลให้กลุ่มที่ทอด้วยไหมจะไม่นิยมทอด้ายประดิษฐ์ โดยให้เหตุผลว่า กระบวนการมัดหมี่เหมือนกัน ใช้ระยะเวลาในการมัดและทอเท่ากัน แต่ขายได้ในราคาที่ต่ำกว่า ซึ่งถือว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ในขณะที่บางกลุ่มจะมองในมุมที่ว่า การขายชิ้นประเภทด้ายประดิษฐ์หรือด้ายประดิษฐ์ผสมไหม ราคาขายและผลกำไรต่ำกว่าก็จริงแต่เพื่อเน้นให้ขายได้จำนวนมากและรวดเร็ว ไม่มีผ้าชิ้นตกค้าง ส่งผลให้เงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การจำหน่ายผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่านของแต่ละกลุ่ม มีการเลือกใช้วัสดุที่แตกต่างกันไป บางกลุ่มเน้นไหม บางกลุ่มเน้นด้ายประดิษฐ์ บางกลุ่มมีทั้งไหมและด้ายประดิษฐ์ อีกทั้งมีการจำหน่ายผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่านที่ตัดเย็บสำเร็จแล้วอีกด้วย ถือเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ลูกค้าในการเลือกซื้อผ้าชิ้นให้ตรงกับความต้องการและความพร้อมทางการเงิน จากผลการวิเคราะห์กำไร อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน และระยะเวลาคืนทุนของผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่าน แสดงให้เห็นว่า การทอผ้าจำหน่ายในยุคปัจจุบันนี้มีผลตอบแทนที่ดีในทุก ๆ ผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้ธุรกิจเกี่ยวกับผ้าทอนั้นมีผลกำไรค่อนข้างดี สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง จึงถือเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าลงทุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มทอผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่าน ควรมีการควบคุมและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่กระบวนการมัดหมี่และการย้อมเพื่อให้ลวดลายมีความคมชัด สีสันสวยงาม อีกทั้งขั้นตอนในการทอเนื้อผ้าต้องแน่นเรียบเนียนเสมอกันตลอดทั้งผืน

1.2 ปัจจุบันผ้าชิ้นไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า จึงควรมีการแบ่งงานให้กับสมาชิกในกลุ่มตามความถนัดและชำนาญ กล่าวคือ สมาชิกที่ถนัดทำหัวชิ้น สมาชิกที่

ถนัดมัดย้อมและทอตัวขึ้น สมาชิกที่ถนัดทอตีนขึ้น สมาชิกถนัดส่วนไหนให้นำมาจำหน่ายเพื่อผลิตสินค้าได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ บางกลุ่มได้มีการจ้างชาวบ้านในชุมชนที่มีความสามารถมัดหมี่ลวดลาย ต่าง ๆ และย้อม เพื่อที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ทำการทอเพียงอย่างเดียว ซึ่งวิธีการนี้ส่งผลให้ทางกลุ่มสามารถผลิตสินค้าออกจำหน่ายได้มากขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

1.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New product development) จากผ้าขึ้นหรือเศษผ้าขึ้นหัวแดงตีนก่านเพื่อเพิ่มมูลค่านั้น ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของข้อคล้าหรือข้อห้ามตามความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรม จึงไม่สามารถนำผ้าขึ้นในแต่ละส่วนมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อ ได้ และไม่นำหัวขึ้นมาเป็นผ้าเปี่ยงหรือผ้าสบไ้ แต่ในปัจจุบันกลุ่มทอผ้าต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความหลากหลายมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในทุกกลุ่ม จึงหาแนวทางในการพัฒนาที่ไม่ขัดกับข้อคล้าดังกล่าว โดยกลุ่มใน อ.หล่มเก่าให้ความสนใจและได้ทดลองพัฒนาผลิตภัณฑ์จากขึ้น ได้แก่ กระเป๋ารูปแบบต่าง ๆ ซองใส่ iPad/Tablet อีกทั้งยังได้นำวิธีการมัดย้อมหัวขึ้น แต่ออกแบบลวดลายที่แตกต่างให้สามารถทำเป็นผ้าเปี่ยงหรือผ้าสบไ้ได้ นอกจากนี้ ทางกลุ่มทอผ้าไทหล่มบ้านห้วย ใน อ.หล่มสัก ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อคล้าเอาไว้ว่า หากเปลี่ยนลวดลายของขึ้นจากลายหมี่ครีว (ลายผสมผสานประมาณ 7-12 ลาย ในผืนเดียว) มาเป็นหมี่ตาเดียว กล่าวคือผ้าขึ้น 1 ผืนจะมัดลายเหลือเพียงแค่ 1-2 ลายเท่านั้น ก็จะสามารถนำไปพัฒนาเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายได้ ซึ่งถือว่าไม่ขัดต่อข้อคล้าที่สืบทอดต่อกันมา

1.4 ทางกลุ่มสามารถนำข้อมูลต้นทุนการผลิตและวิธีการคำนวณต้นทุนของขึ้นแต่ละประเภทไปเป็นแนวทางในการกำหนดราคาขายที่เหมาะสม นอกจากนี้กลุ่มยังสามารถนำวิธีการวิเคราะห์ผลตอบแทน ไปเป็นแนวทางในการจัดทำและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในอนาคตได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าชนิดอื่น ๆ ในจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2.2 การพัฒนาลวดลายผ้าทอพื้นเมืองไทหล่ม จังหวัดเพชรบูรณ์
- 2.3 การพัฒนาคุณภาพการย้อมสีธรรมชาติของผ้าทอไทหล่ม

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย. (2563). **อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อ**. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.smebank.co.th/interest-rates/loan-interest-rates-and-discounts>.
- ธัญญา คำมี. (2561, 14 มกราคม). **จีนหมีคั่นน้อยหรือจีนหัวแดงตื่นกาน**. มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทหล่มกลุ่มมูลมังท่ากกแก อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์. สัมภาษณ์.
- นุชชรา พึ่งวิริยะ. (2557). **การจัดการเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา: ผลิตภัณฑ์ผ้าฝืน ในจังหวัดสงขลา**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พิพิธภัณฑลหม่ศักดิ์ (ไทหล่ม). (2561). **การนุ่งขึ้นไทหล่ม**. พิพิธภัณฑลหม่ศักดิ์ (ไทหล่ม) ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์.
- พิมพ์พิสุทธิ ศรีณีสวัสดิ์, วรณภา ประนาเส, ณัฐริกา ลุงไธสง, พรพิมล ตงทอง, สุพัตรา รักการศิลป์ และ ผกามาศ มูลวันดี. (2561). **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าขึ้นดินแดงด้วยเส้นด้ายประดิษฐ์ของชุมชนบ้านคูบอน ตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์**. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 13(1), 95-103.
- วรรณา โชคบันดาลสุข, กุลยา อนุโลก และ วรลักษณ์ ทองประยูร. (2558). **การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำในจังหวัดราชบุรี**. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 20(1), 62-73.
- วีรนนท์ พาวดี. (2558). **ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาทองกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.